

713.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Проглашава се Закон о изменама и допунама Закона о спољнотрговинском пословању, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 28. децембра 2000. године и на седници Већа република од 28. децембра 2000. године.

ПР бр. 15

28. децембра 2000. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о спољнотрговинском пословању („Службени лист СРЈ”, бр. 46/92, 16/93, 29/97, 59/98, 44/99 и 53/99) члан 5. мења се и гласи:

„Члан 5.

Предузеће и друго правно лице стиче право да обавља спољнотрговинско пословање даном уписа тог пословања одговарајући регистар, ако овим законом није другачије прописано.”

Члан 2.

Члан 5а. брише се.

Члан 3.

Члан 7. брише се.

Члан 4.

У члану 9. став 1. речи: „надлежног савезног органа” замењују се речима: „савезног органа надлежног за економске односе са иностранством (у даљем тексту: надлежни савезни орган).”

Члан 5.

У члану 14. речи: „и евидентира” бришу се.

Члан 6.

У члану 88. став 1. после речи: „пртљага”, додају се речи: „предмете за потребе њиховог домаћинства.”

Члан 7.

У члану 89. речи: „од четири године” замењују се речима: „од шест година”.

Члан 8.

Поглавље „XIVа. ПРИЈАВЉИВАЊЕ СПОЉНОТРГОВИНСКИХ ПОСЛОВА” и чл. 92а. и 92б. бришу се.

Члан 9.

Поглавље „XIVб. ГУБИТАК ПРАВА ЗА ОБАВЉАЊЕ СПОЉНОТРГОВИНСКОГ ПОСЛОВАЊА” и чл. 92в. и 92г. бришу се.

Члан 10.

У члану 93. став 1. у тачки 16) на крају уместо тачке и зареза ставља се тачка, а тачка 17) брише се.

Члан 11.

Члан 93а. брише се.

Члан 12.

У члану 97. став 1. у тачки 4) после речи: „(члан 80)” речи: „или ако у прописаном року не поднесе надлежном савезном органу пријаву о закљученом спољнотрговинском послу, пријаву о раскиду односно другом начину престанка спољнотрговинског посла (члан 92а)” бришу се.

Члан 13.

Чл. 99а. и 99б. бришу се.

Члан 14.

У члану 101. став 1. речи: „чл. 99, 99а. и 99б.” замењују се речима: „члана 99”.

Члан 15.

У чл. 28, 29. и 30, члану 31. став 1, члану 32. став 1, члану 33. ст. 1. и 2, члану 34. ст. 1. и 2, члану 35. став 1, члану 37. став 5. и члану 52. став 2. речи: „и регистар из члана 5. став 1. овог закона” бришу се.

Члан 16.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2001. године.

714.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ

Проглашава се Закон о изменама Закона о ваздушном саобраћају, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 28. децембра 2000. године и на седници Већа република од 28. децембра 2000. године.

ПР бр. 16

28. децембра 2000. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ

Члан 1.

У Закону о ваздушном саобраћају („Службени лист СРЈ”, бр. 12/98 и 44/99) у члану 287. став 1. речи: „2000. године” замењују се речима: „2001. године”.

Члан 2.

У члану 294. речи: „2000. године” замењују се речима: „2001. године”.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2001. године.

715.

ОДЛУКА

О ОЦЕЊИВАЊУ УСТАВНОСТИ ОДРЕДАБА ЧЛАНА 1. ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗБОРУ ОДБОРНИКА И ПОСЛАНИКА

1. Предлогом Странке девизних штедиша Црне Горе – Херцег Нови, покренут је поступак за оцењивање сагласности одредаба члана 1. Закона о изменама и допунама Закона о избору одборника и посланика („Службени лист Републике Црне Горе”, бр.

14/2000) са Уставом Савезне Републике Југославије. Подносилац предлога сматра да оспорене одредбе нису сагласне са Уставом Савезне Републике Југославије због тога што је право бирача везано за термин грађанин а не југословенски држављанин.

2. Оспореним одредбама прописано је да право да бира и да буде биран за посланика, односно одборника има грађанин Црне Горе који је навршио 18 година живота, који је пословно способан и који има пребивалиште на територији Републике најмање 24 месеца пре дана одржавања избора, а за одборника који има пребивалиште на територији општине, као изборне јединице, најмање 12 месеци пре дана одржавања избора.

3. Поводом предлога за оцењивање уставности оспорених одредаба наведеног републичког закона, Скупштина Републике Црне Горе није доставила тражени одговор у утврђеном року.

На јавној расправи, одржаној 23. новембра 2000. године, представник покретача поступка остао је, у суштини, код навода датих у предлогу, док представник Скупштине Републике Црне Горе није присуствовао расправи.

4. Одредбама члана 6. Устава Савезне Републике Југославије утврђено је да је република чланица држава у којој власт припада грађанима, да је суверена у питањима која нису тим уставом утврђена као надлежност Савезне Републике Југославије и да је самостална да уређује организацију власти својим уставом (ст. 1, 2 и 3).

Одредбама члана 17. ст. 1, 2. и 5. Устава Савезне Републике Југославије утврђено је да у Савезној Републици Југославији постоји југословенско држављанство; да је југословенски држављанин истовремено и држављанин републике чланице, а да се југословенско држављанство уређује савезним законом.

Одредбом члана 34. Устава Савезне Републике Југославије прописано је да југословенски држављанин који је навршио 18 година живота има право да бира и да буде биран у државне органе.

Одредбом члана 5. став 2. Закона о југословенском држављанству („Службени лист СРЈ”, бр. 33/96) прописано је да држављанин републике чланице има на територији друге републике чланице иста права и дужности као и њени држављани, а одредбом члана 46. тога закона да се југословенским држављанима, у смислу тога закона, сматра држављанин СФРЈ који је на дан проглашења Устава Савезне Републике Југославије 27. априла 1992. године, имао држављанство Републике Србије или Републике Црне Горе, као и његова деца рођена после тог датума.

Из цитираних одредаба Устава СРЈ и савезног Закона о југословенском држављанству, по оцени Савезног уставног суда, произлази да република чланица има уставно овлашћење да својим законом уређује изборно право у републици чланици и да прописује начин остваривања тог права. Другим речима, Устав Савезне Републике Југославије за остваривање бирачког права грађана утврђује два уставна услова: први је да грађанин држављанин Савезне Републике Југославије и други да је навршио 18 година живота. При томе, дакле, република чланица својим законом, у складу са уставом, одређујући начин остваривања тога права може прописати да грађанин то право остварује према месту пребивалишта. Наиме, начин остваривања права грађана да бирају, по својој суштини и карактеру, мора бити у функцији остваривања тог права, а не може да поприми елементе који га ограничавају или искључују, јер грађанин на основу дате уставне гаранције, када испуњава уставом утврђене услове, то право мора да оствари према одређеном месту пребивалишта. Време пребивалишта на одређеној територији мора имати за циљ благовремено евидентирање, уписивање у бирачки списак, обавештавање о бирачком праву, спречавање злоупотребе промене пребивалишта ради мењања политичке воље грађана на одређеном подручју, као техничких радњи у изборном процесу.

Међутим, оспореним одредбама Закона о изменама и допунама Закона о избору одборника и посланика Републике Црне Горе прописано је да право да бира и да буде биран за посланика има грађанин Црне Горе који има пребивалиште на територији Републике, а у складу са наведеним одредбама Устава СРЈ и Закона о југословенском држављанству то право има сваки југословенски држављанин, разуме се, под условом да то право остварује на одређеном подручју у републици чланици.

Осим тога, као услов за остваривање изборног права за посланике прописано је да пребивалиште на територији Републике мора трајати најмање 24 месеца пре одржавања избора. Прописивањем услова трајања пребивалишта на територији Републике у времену од 24 месеца пре одржавања избора грађанима се за то време ограничава изборно право које им је као југословенским држављанима који су навршили 18 година од тог момента зајамчено Уставом СРЈ.

Полазећи од изложеног, Савезни уставни суд сматра да се Република Црна Гора, уређујући питање изборног права у Републици, није кретала у границама овлашћења утврђених Уставом и савезним законом, па је стога оценио да оспорене одредбе наведеног републичког закона нису сагласне са Уставом Савезне Републике Југославије.

5. Савезни уставни суд, на основу одредаба члана 124. став 1. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије и члана 68. став 1. тачка 2) Закона о Савезном уставном суду („Службени лист СРЈ”, број 36/92), после одржане јавне расправе, на седници о већању и гласању, 7. децембра 2000. године, донео је

О д л у к у

Утврђује се да одредбе члана 1. Закона о изменама и допунама Закона о избору одборника и посланика („Службени лист Републике Црне Горе”, бр. 14/2000) нису сагласне са Уставом Савезне Републике Југославије.

Савезни уставни суд донео је ову одлуку у саставу: председник Савезног уставног суда др Милутин Срдић и судије – Милан Вешовић, мр Миломир Јаковљевић, мр Аранђел Маркићевић и Ирина Томић.

1 У број 33/2000
7. децембра 2000. године
Београд

Председник
Савезног уставног суда
др Милутин Срдић, с. р.

716.

О Д Л У К А

О ОЦЕЊИВАЊУ УСТАВНОСТИ ОДРЕДАБА ЧЛАНА 5. ЗАКОНА О РЕФЕРЕНДУМУ

1. Предлогом Странке девизних штедиша Црне Горе – Херцег Нови, покренут је поступак за оцењивање сагласности одредбе члана 5. Закона о референдуму („Службени лист Републике Црне Горе”, бр. 3/92 и 7/92) са Уставом Савезне Републике Југославије. Подносилац предлога сматра да оспорене одредбе наведеног закона нису сагласне са Уставом Савезне Републике Југославије због тога што је тим одредбама прописано да право одлучивања референдумом имају грађани који, у складу са прописима о изборима, имају бирачко право, док према Уставу СРЈ бирачко право имају држављани СРЈ који су навршили 18 година живота, а појмови „грађанин” и југословенски држављанин по мишљењу подносиоца предлога нису истоветни.

2. Оспореним одредбама прописано је да право одлучивања референдумом имају грађани који, у складу са прописима о изборима, имају бирачко право.

3. Предлог је достављен Скупштини Републике Црне Горе на одговор али је Скупштина обавестила Савезни уставни суд да није била у могућности да дати предлог стави на дневни ред Скупштине у одређеним роковима.

Суд је у складу са чланом 58. Закона о Савезном уставном суду у спроведеном поступку на дан 23.11.2000. године одржао јавну расправу на којој је представник подносиоца предлога остао, у суштини, код навода датих у предлогу, док представник Скупштине Републике Црне Горе није присуствовао расправи.

4. Одредбом члана 6. став 2. Устава Савезне Републике Југославије утврђено је да је република чланица суверена у питањима која нису овим уставом утврђена као надлежност Савезне Републике Југославије.

Одредбама члана 8. Устава Савезне Републике Југославије утврђено је да у Савезној Републици Југославији власт припада